

Rejsebrev fra Cambodia

Efter et par dage i Bangkoks turistghetto, hvor jeg bl.a. mødte medarrangøren af en politisk demonstration i parken foran højesteret (korrupte dommere, mente han) mod den nye regeringschef (der har købt et antal parlamentsmedlemmer til at støtte ham ved tillidsafstemningen, selv om den tidligere regering har et klart flertal) og kun vil tilgodese storkapitalen (der finansierer hans vej til magten, med forventning om efterfølgende modydelser). Der var dog ikke den store tilslutning, da bybefolkningen overvejende støtter den nye regering, men med sædvanlig Thai købmandsskab var der opstillet masser af små boder/vogne med mad, afspilning af videokassetter (høj volumen) med ex-lederens bedste taler, T-shirts med partiets slogan etc. Under et langt telt med en snes liggestole arbejdede massørerne, så det var med udsigt til markedsplads og politiske taler i baggrunden, at jeg fik en gang tiltrængt fodmassage.

Med min sædvanlige trang til selvpineri havde jeg valgt den absolut mest besværlige rute videre til Cambodia (hvor der ellers afgår masser af direkte luksusbusser uden skift ved grænsen), nemlig et lokaltog (hvor der kun var 3. classes vogne) til den thailandske grænseby. Det viste sig at være en populær strækning med omkring 25 stop, og da toget var konstant overfyldt blev det til 5 1/2 time i en temmelig

krampagtig siddestilling. Men hvad får man selv i Thailand for 6,50 kr, som billetten kostede? Efter en overnatning i den lille grænseby var jeg da også eneste turist ved paskontrollen næste morgen (eller måske var det fordi der har været skudepisoder og er mange soldater i området pga en grænsestrid mellem de to lande). Der var dog 3 unge afrikanere, der forårsagede en del ventetid, da de åbenbart havde overskredet deres ophold i Thailand. Assylsøgere når virkelig langt omkring..

Hele det store grænseområde var omdannet til en kæmpemæssig markedsplads, hvor cambodianerne i almindelighed og uendelige rækker af frugtvognswallaer med nedslidte trækvogne holdt sammen af bambusreb i særdeleshed var klar til at krydse grænsen for indkøb i det billigere og mere velforsynede Thailand. Ingenmandsland, der normalt ligger øde hen, er her tæt bebygget med casinoer og hoteller. Det var således et noget andet syn, der mødte mig på den cambodianske side, hvor der holdt et par gamle busser, enkelte biler og nogle motorcykler. En ihærdig taxa agent ville gerne sælge mig en tur til turistområdet Angkor Wat til en

horribel pris (300 kr for 150 km), så i stedet valgte jeg den gamle bus, der ifølge en halvsovende politimand gratis ville køre mig (og der var stadig kun mig) til den nye busstation.

Taxa agenten fulgte også med de ca. 10 km til det helt øde område, hvor der var en ny stor bygning - men ikke en eneste bus. I bygningen var der kun nogle håndværkere, der i det store åbne lokale virkelig har lang vej igen inden den vil fremstå som en busstation med butikker, billetluger - og ikke mindst nogle busser. Altså var jeg blevet narret, og de to bilejere, der holdt ved bygningen, gned sig straks i hænderne og tilbød deres taxa. Det var ikke blevet billigere - tværtimod. Jeg bliver gerne lidt mopset, hvis nogen prøver at snyde mig, så efter at have ventet lidt for at se om der skulle dukke en bus op - det gjorde der ikke - var jeg blevet træt af deres hånlige taxa-tilbud, spændte rygsækken fast og gik ud på vejen, hvor solen brændte fra en klar himmel.

De venlige mennesker i Burma stod stadig i min erindring, og jeg regnede med, at der måtte komme en oksekærre eller lignende, der kunne give mig et lift. Det gjorde der ikke. I stedet blev jeg efter nogle hundrede meters svedig vandring reddet af en af taxaerne fra "busstationen", der i vantrø havde set mig gå mod næste by, som han (til forskel fra mig) vidste ligger ca. 30 km borte ad en fortsat øde, skyggeløs vej. Uden taxa agenten og kollegaernes nærvær kunne vi pludselig blive enige om prisen (jeg gik også lidt op i mit tilbud), og i næste by holdt der en almindelig bus, der ganske vist kørte et helt andet sted hen - men bare det at komme væk fra dette varme og støvede sted gjorde beslutningen let. Og maden ved gadekøkkenerne var virkelig billig...

Jeg nåede omsider til Battambang, der viste sig at være lige så støvet og varm, men til gengæld kunne jeg næste morgen kl 07 stige ombord på taget af en lang motorbåd, der ad floder, smalle sejlrender gennem siv- og mangroveskove og i kanten af en stor sø åbenbarede en 7 timers enestående oplevelse på vej mod Angkor Wat.

Landsbyerne langs floden blev

stedse mere primitive, inden længe holdt elledningerne op (men ikke TV-antennerne), i de tætte mangroveskove måtte vi dukke os for grenene, i vådområderne sås masser af fugle og overalt fiskere i både, udhulede kanoer eller bare en fisker ude i vandet med et kastenet.

Jeg blev mødt af Dara, der er en god bekendt af et erfarent medlem af De Berejstes Klub, og som ville hjælpe mig med at se noget andet af Cambodia, end bare de sædvanlige turiststeder.

Det er vanskeligt at beskrive storheden af tempelområdet ved Angkor Wat, der vel er på ca. 200 km² + nogle yderligere satellit-templer, bygget fra det 12. århundrede, da den stedlige konge blev omvendt til buddhismen. Samtidig tærer det dog voldsomt på energien at gå og klatre rundt i 30-35 gr C i skyggen (og den er der ikke for meget af), så efter et par dage kørte vi ud på landet.

Dara på 25 år har en meget stor familie, og efter at have fundet ud af, at "the sister of my brother" ikke også er hans søster, men hans kusine, drog vi ud for at besøge familien. Med i bilen var også 2 "søstre", der sjældent eller aldrig har besøgt de planlagte steder, samt en "bror" (tidligere skolekammerat) fra Phnom Phen. Køretøjet var en lille Hyundai uden bagagerum (optaget af to kæmpe højtalere og to dunke benzin), så pladsen var knap på bagsædet.

I den første landsby var halvdelen af beboerne på jordvejen familie. Landsbyerne er lidt som i DK i gamle dage, hvor "gårdene" er samlet og hver ejer nogle jordlod fordelt på forskellige områder med skiftende bonitet, så alle har lige del af de gode og de mindre gode områder.

Udover at der er elektricitet til ved 22-tiden, adskiller en cambodiansk landsby anno 2008/09 sig ikke meget fra det vi kalder "gamle dage": Rismarkerne tilplantes og høstes med håndkraft, negene hentes med oksetrukne skrumlede trævogne, badeværelse er et hjørne af haven (i vort tilfælde lige ud til vejen) hvor man trækker en spand vand op af brønden og hælder over hovedet. Jeg blev

ikke udlært i kunsten at tage bad på denne måde, da man samtidig af blufærdighedshensyn har et klæde viklet om livet (kvindernes går lidt længere op) og desuden er det svært at finde spanden og hive mere vand op med sæbe i øjnene.

Husene er bygget på stolper, hvilket giver en skyggefuld opholdsplads og et køkken på jorden, medens det kombinerede spise/opholds/soverum er ovenpå. Vi besøgte en del familiemedlemmer og blev overalt beværtet med det bedste huset kunne byde på. Den mest velstående familie, med tanten der sælger lotto kuponer, gav frokost, grisefarmeren med 2 søer og 12 smågrise havde en biproduktion af en temmelig potent risbrændevin, og da naboen kom ned fra det høje palmetræ blev der serveret palmesaft og vin. Det gentog sig hos genboen, hvor konen åbenbart har en mindre beværtning på det store lave træbord udenfor, hvor det hurtigt blev til happy hour for nabolaget med rigelige mængder palmevin.

Det var blevet tid til indkøb af specialiteterne til aftenens middag, og vi drog ud for at finde en slagtet høne, nogle øl og en halv blok is. Isen sælges fra en butik, der ved første øjekast kun har en kæmpe dyng risskaller, men graver man lidt i den, ligger der op til 2 dage gamle isblokke, der er landsbyens (og de fleste byboers) eneste måde at køle mad og drikke på. En del af isen bruges til at komme i

drinksene..

Spisning foregår siddende på gulvet, idet man naturligvis overalt kun går barfodet inden døre. Det kan så måske undre, at alle kyllinge- og fiskeben blev lagt i bunker på gulvet (hvis de ikke faldt gennem bræddernes mellemrum ned til hundene på jorden). Alt blev dog tørt fint af efter måltidet.

Det bliver mørkt ved 18.30-tiden, og selvom lysstofrøret i loftet oplyser det meste af rummet, varer det ikke længe, når måltidet er slut og kvinderne i gang med opvasken, inden den ene efter den anden lægger sig på sivmåtterne. Jeg fik tildelt det sædvanlige lave træbord, hvor der var lagt en slags hynde, og bortset fra det besværlige med nogle gange i løbet af natten at liste hen over gulvet, åbne dørslåen, komme ned ad trappen, over hundene, finde nogle sko der passer og ned bag i haven til toilettet, sov jeg glimrende.

Næste dag gentog det sig i en let ændret version, da vi her overnattede i en fiskerlandsby langs Mekong-floden.

Efter et par dage i hovedstaden Phnom Penh, der ikke er det mest charmerende sted (selvom der arbejdes kraftigt på renovering og forskønnelse med udenlandsk hjælp), satte vi kursen mod kysten og havnebyen Sihanoukville. På alle strækninger blev der ofte gjort holdt for at købe snacks, der som regel bestod af landets vældige rigdom af forskellige frugter. Jeg har vel efterhånden smagt ca. 10 frugter, som jeg ikke vidste eksisterede - hvoraf den mest eksotiske er frøstanden

fra Lotusblomsten, hvor der på bagsiden er en masse små lommer, der hver gemmer en blød, velsmagende kerne.

På vej til kysten passerede vi en dyb kløft, hvor der langs vejen var en stor holdeplads og en række templer. Det lod til, at samtlige biler gjorde holdt her for at ofre til den lokale gud, der har ansvaret for den sydlige region. Ifølge legenden er det ånden efter en kvinde, der i sin søgen efter sin mand omkom på havet. Hun havde dog så stærk en sjæl, at den fra det hinsides lod være kendt, at hun nu beskyttede de lokale beboere - blot med de to krav, at de skulle opføre sig

anstændigt og lejlighedsvis ofre fallos symboler til hende (som erstatning for den forsvundne mand). Disse symboler er med tiden - og hendes formodede fremskredne alderdom - blevet til bananer, som der var en del af ved templerne. Nogle rejsende har åbenbart haft behov for særlig beskyttelse, for et sted var der ofret to hele grillstegte pattedrøer i fuld længde - hver med en fin krølle på halen og en kniv i nakken, lige til at spise. De stærke ånder, der skulle befinde sig i kløften

bag templerne, var svære at få øje på - måske fordi hele skrænten var dækket af et lag plastik affald, der desværre skæmmes selv de mest hellige steder.

Familien i Sihanoukville bor i det hidtil mindste og mest primitive træhus, og det blev besluttet at vi 5 nok hellere måtte finde et hotel. Til gengæld var familien meget hjælpsom næste dag, hvor naboen i sin lille træbåd sejlede os ud til en (endnu) ubeboet ø. Der var gjort forberedelser til den helt store fiskekalas, der

blev suppleret af en spand friske kæmperejer og krebs indkøbt nede på havnen. På øen, der er købt af en russisk rigmand med gode forbindelser til premierministeren, er der ved at blive bygget en dæmning og bro til fastlandet. Vi sejlede om på den anden side og fandt et fint sted til at lave bål og BBQ. Pludselig kom de kære unge mennesker med en tallerken med et enkelt lys i udskårne

Dragon frugter og sang Happy Birthday. Det var ganske vist et par dage for sent, men den 26. havde vi haft gevaldige problemer med bilens kølesystem, så den planlagte fødselsdagsfest blev ikke rigtig til noget.

I aften er der stor fest og fyrværkeri på stranden, og jeg håber at I derhjemme også vil få en festlig aften og et Godt Nytår.